

ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

RAPPORT 390

Archeologienota
Tongeren, Heurkensberg

Bouw van twee appartementsblokken
met ondergrondse parking

Deel 1: Verslag van resultaten

Inge Van de Staey
Maart 2017

ARON-RAPPORT 390

ARCHEOLOGIENOTA

TONGEREN, HEURKENSBERG

BOUW VAN TWEE APPARTEMENTSBLOKKEN MET ONDERGRONDSE PARKING

Inge Van de Staey

Tongeren
2017

Colofon

ARON rapport 390 – Archeologienota – Tongeren, Heurkensberg. Bouw van twee appartementsblokken met ondergrondse parking.

Erkend archeoloog: Inge Van de Staey (OE/ERK/archeoloog/2015/00087)
Auteurs: Inge Van de Staey
Bijdragen: /
Foto's en tekeningen: ARON bvba (tenzij anders vermeld)
Wettelijk depot: D/2017/12.651/46

Op de teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Gelieve ons de wens om gebruik te maken van de teksten of illustraties schriftelijk over te maken op info@aron-online.be

Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van ARON bvba mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, bewerkt, en/of openbaar gemaakt door middel van web-publicatie, druk, fotocopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

ARON bvba

Archeologisch Projectbureau
Neremweg 110
3700 Tongeren
www.aron-online.be
info@aron-online.be
tel: 012/225.250
fax: 012/770.034

© ARON bvba, Archeologisch projectbureau, 2017

INLEIDING	2
DEEL 1. VERSLAG VAN RESULTATEN	3
Hoofdstuk 1. Bureauonderzoek	3
1 Beschrijvend gedeelte	3
1.1 Administratieve gegevens	3
1.2 Onderzoeksvragen en randvoorwaarden	5
1.3 Beschrijving van de geplande bodemingrepen	5
1.4 Werkwijze, verloop en actoren	7
2. Assessment	8
2.1 (Historische) Situering van het onderzoeksgebied en gaafheid van het terrein	8
2.2 Archeologische situering en kenniswinst van het onderzoeksterrein	10
2.3 Impact van de bodemingrepen	12
2.4 Onderzoeksvragen	13
2.4 Datering en interpretatie	13
3. Samenvatting	14
DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN	15
1. Gemotiveerd advies	15
1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek	15
1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied	15
1.3 Impact van de geplande bodemingrepen	15
BIBLIOGRAFIE	
BIJLAGEN	
Bijlage 1: Kadasterplan	
Bijlage 2: Afbeeldingen- en plannenlijst	
Bijlage 3: Inplantingsplan en BT	
Bijlage 4: OT, niveau 0	
Bijlage 5: OT, niveau -1	

INLEIDING

De initiatiefnemer plant op een ca. 3330 m² groot terrein aan de Heurkensberg te Tongeren (prov. Limburg) de bouw van twee appartementsgebouwen. Deze zullen met elkaar verbonden worden door middel van een ondergrondse parking.

Gezien voor de realisatie van dit project een stedenbouwkundige vergunning vereist is, bodemingrepen uitgevoerd worden, het terrein niet volledig in een gebied ligt waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt, het terrein niet binnen een gabarit van een bestaande lijninfrastructuur valt, niet in een beschermde archeologische site of vastgestelde archeologische zone ligt, het perceelsoppervlak groter is dan 3000 m², de bodemingreep groter is dan 1000 m² en de aanvrager publiekrechtelijk is, is het toevoegen van een bekrachtigde archeologienota aan de vergunningsaanvraag verplicht.¹

Een archeologienota is een document dat opgemaakt wordt op basis van een archeologisch vooronderzoek en dat niet alleen administratieve gegevens van het onderzoeksgebied bevat, maar ook een verslag van de resultaten van het uitgevoerde vooronderzoek, een voorstel van beslissing en een plan van aanpak voor de maatregelen die daaruit volgen.² Het doel van het archeologisch vooronderzoek bestaat in het vaststellen van de aan- of afwezigheid van een archeologische site in een onderzoeksgebied en indien deze aanwezig is te bepalen wat de karakteristieken en de bewaringstoestand van deze site zijn, wat haar relatie is met het landschap, welke waarde ze heeft, en hoe ermee moet omgegaan worden in het kader van de bodemingrepen en wetenschappelijk onderzoek.³

De *Code van Goede Praktijk* versie 2.0 voorziet in de opmaak van een '*archeologienota met beperkte samenstelling*' indien de confrontatie tussen de toekomstige werken en één doorslaggevend aspect uit de beschrijving van de landschappelijke ligging van het onderzochte gebied, de historische beschrijving, of de bespreking van het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader aantoont dat:

- 1° met aantoonbare zekerheid geen archeologisch erfgoed aanwezig is op het onderzochte terrein, of;
- 2° de toekomstige werken met aantoonbare zekerheid geen verstoring zullen veroorzaken aan het eventueel aanwezige archeologische erfgoed, of;
- 3° verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken met aantoonbare zekerheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst.

Vermits de confrontatie van de uitgevoerde werken, de historische situering/gaafheid van het terrein en de archeologische situering aantoonde dat op een deel van het terrein met aantoonbare zekerheid geen archeologisch erfgoed aanwezig is en dat verder onderzoek van het overige deel van het terrein in het kader van de toekomstige werken met aantoonbare zekerheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst, werd enkel een bureauonderzoek met beperkte samenstelling uitgevoerd (Deel 1) en werd geen *Programma van Maatregelen* opgemaakt. Het gemotiveerd advies hiervoor wordt beschreven in Deel 2.

¹ Zie hiervoor de beslissingsboom voor verplicht archeologisch vooronderzoek bij het aanvragen of verlenen van vergunningen. https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/news/downloads/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf

² Code van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen (CGP)(2015), p. 15.

³ CGP 2016, p. 27.

DEEL 1. VERSLAG VAN RESULTATEN

HOOFDSTUK 1. BUREAUONDERZOEK

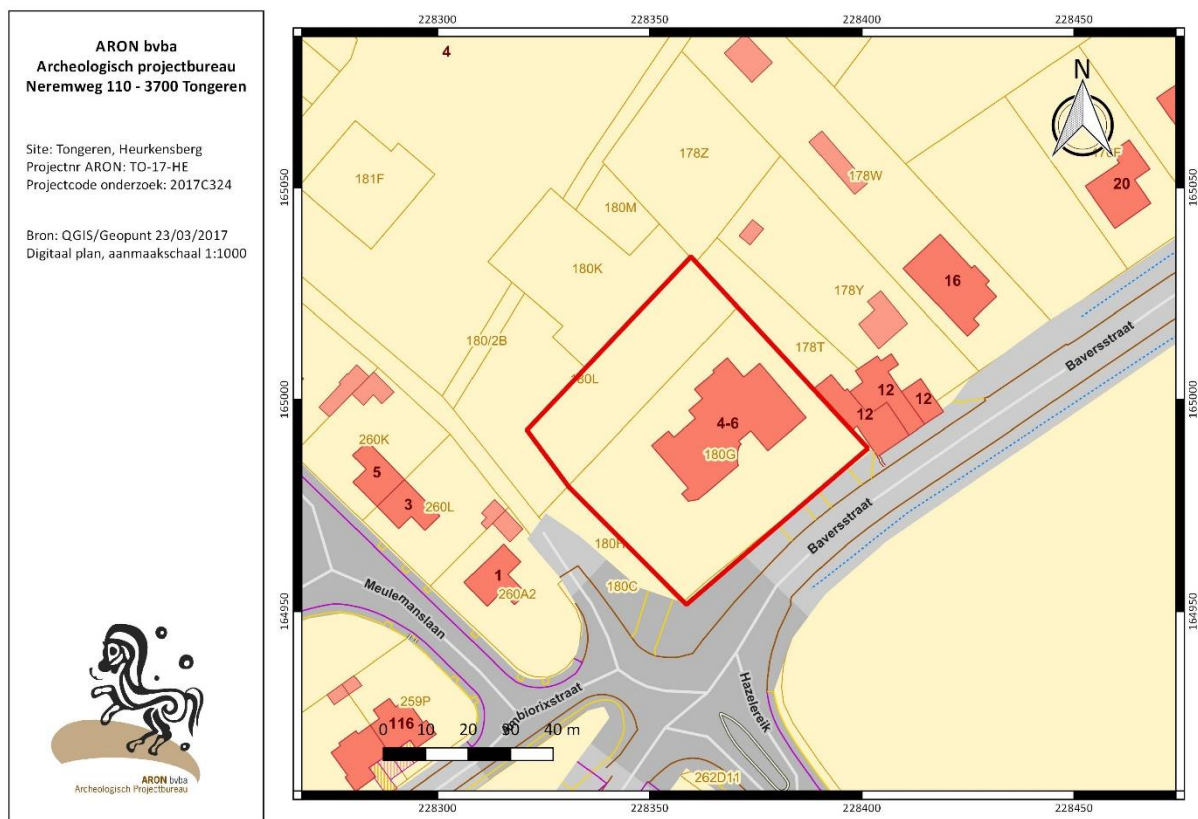
1 Beschrijvend gedeelte

1.1 Administratieve gegevens

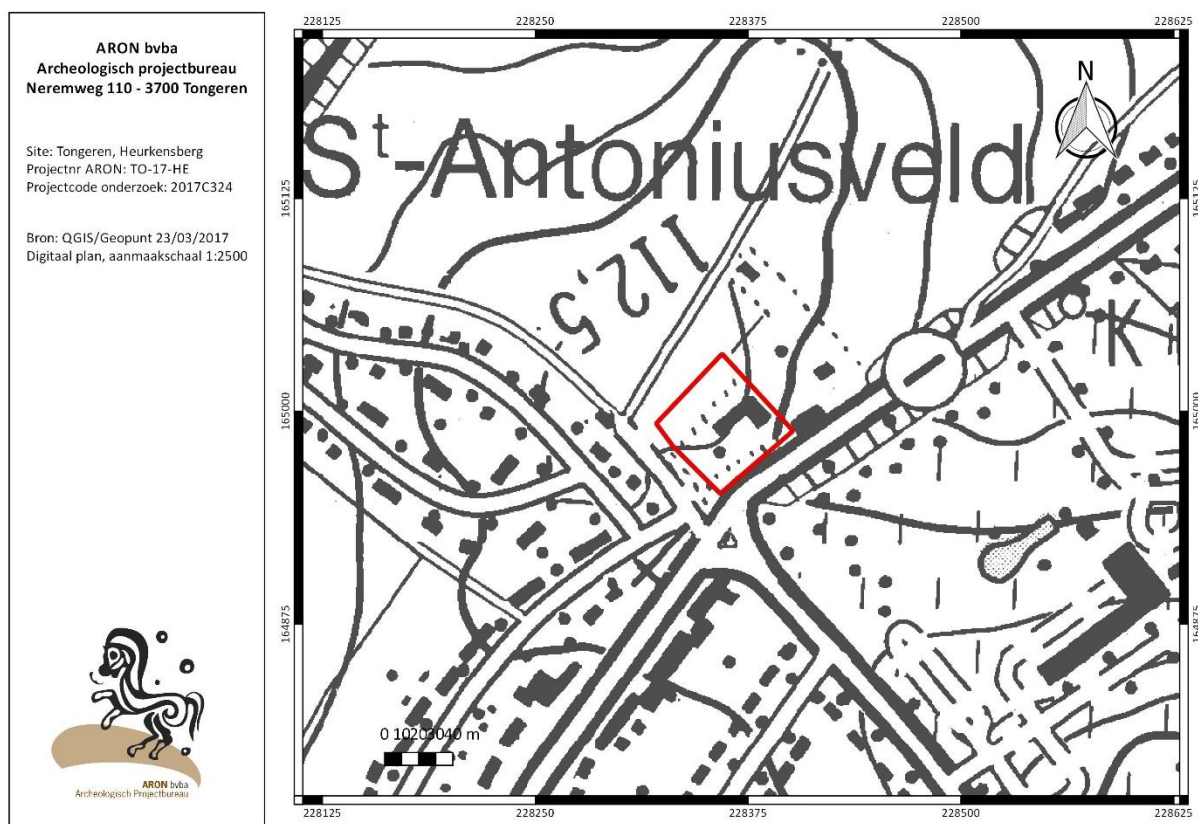
Projectcode	2017C324	
Naam en erkenningsnummer Archeoloog	Inge Van de Staey OE/ERK/Archeoloog/2017/00087	
Rechtspersoon	ARON bvba Archeologisch Projectbureau, Neremweg 110, 3700 Tongeren OE/ERK/Archeoloog/2015/00006	
Andere actoren en specialisten binnen het project	Functie	Naam
	Projectleiding	Petra Driesen
Extern wetenschappelijk advies	Nvt.	Nvt.
Locatiegegevens	Tongeren, Heurkensberg, Baversstraat	
Oppervlakte	Het totale projectgebied heeft een oppervlakte van ca. 3330 m ² .	
Bounding box coördinaten	xMin,yMin 228321.01,164951.61 : xMax,yMax 228401.43,165033.69	
Kadasternummers	Tongeren, 5AFD, Sect B, percelen 180G en 180L (deel)	
Thesaurusthermen ⁴	Bureauonderzoek, Tongeren, Heurkensberg	
Overzichtsplan verstoringen	<i>Zie Afb. 5: Kleurenorthofoto.s</i>	

⁴ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus>

⁵ Een KLIP-plan werd niet aangevraagd.

Afb. 1: Kadastraal plan met perceelgrenzen en afbakening van het onderzoeksterrein in het rood.

Afb. 2: Uittreksel uit de topografische kaart met afbakening van het onderzoeksterrein in het rood.

1. 2 Onderzoeksvragen en randvoorwaarden

Volgende onderzoeksvraag zal tijdens het bureauonderzoek behandeld worden:

- **Welke doorslaggevend aspect uit de beschrijving van de landschappelijke ligging van het onderzochte gebied, de historische beschrijving, of de bespreking van het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader leidt tot de opmaak van een archeologienota met beperkte samenstelling en beschrijf dit aspect.**

Randvoorwaarden:

Vermits verwacht wordt dat aan de voorwaarden voor de opmaak van een archeologienota met beperkte samenstelling voldaan zal worden, werd de archeologienota volgens dit traject opgemaakt.

1. 3 Beschrijving van de geplande bodemingrepen

De initiatiefnemer plant de bouw van twee appartementsgebouwen die met elkaar verbonden worden door middel van een ondergrondse parking (*Afb. 3 en Afb. 4*). Voorafgaand aan deze werken dient de bestaande en leegstaande feestzaal (opgaande constructies en kelderverdieping met funderingen) te worden gesloopt. Ook zullen de bestaande verhardingen worden opgebroken.

Te slopen constructies en verhardingen

Tot heden staat er één gebouw, meer bepaald een leegstaande feestzaal (560 m²), in het zuidelijke deel van het terrein (perceel 180G). Deze constructie zal gesloopt worden. De feestzaal is volledig onderkelderde, waardoor een verstoringsdiepte van maximaal 3,5 m kan verwacht worden voor het verwijderen hiervan.

Ook de bestaande verhardingen worden uitgegraven. Hiervoor kan een verstoringsdiepte van ca. 60 cm onder het maaiveld verwacht worden.

De bodemingrepen zullen machinaal gebeuren d.m.v. een graafmachine.

Appartementsgebouwen met ondergrondse parking

In het noordelijke en westelijke deel van het terrein zullen twee appartementsgebouwen opgericht worden (ca. 1330 m²). Deze worden met elkaar verbonden door middel van een ondergrondse parking en een in-/uitrit in het noorden van het terrein (*Afb. 3 en Afb. 4*). Het peil van de parking komt op 108,8 m TAW te liggen. Gezien het aanzienlijke niveauverschil op het terrein is daarom een afgraving van ca. 0,9 tot 3,8 m onder het maaiveld voorzien.

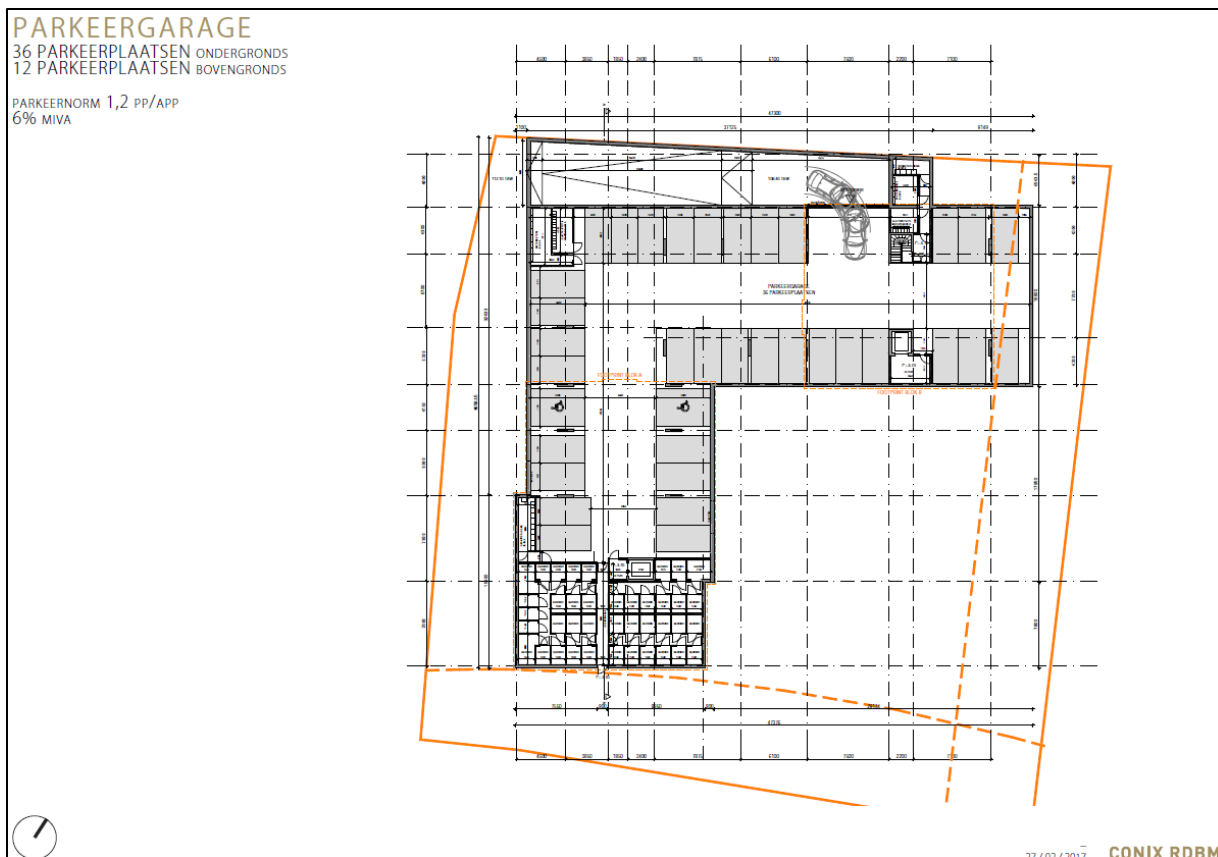
Deze uitgravingen zullen machinaal gebeuren d.m.v. een graafmachine

Omgevingsaanleg terrein

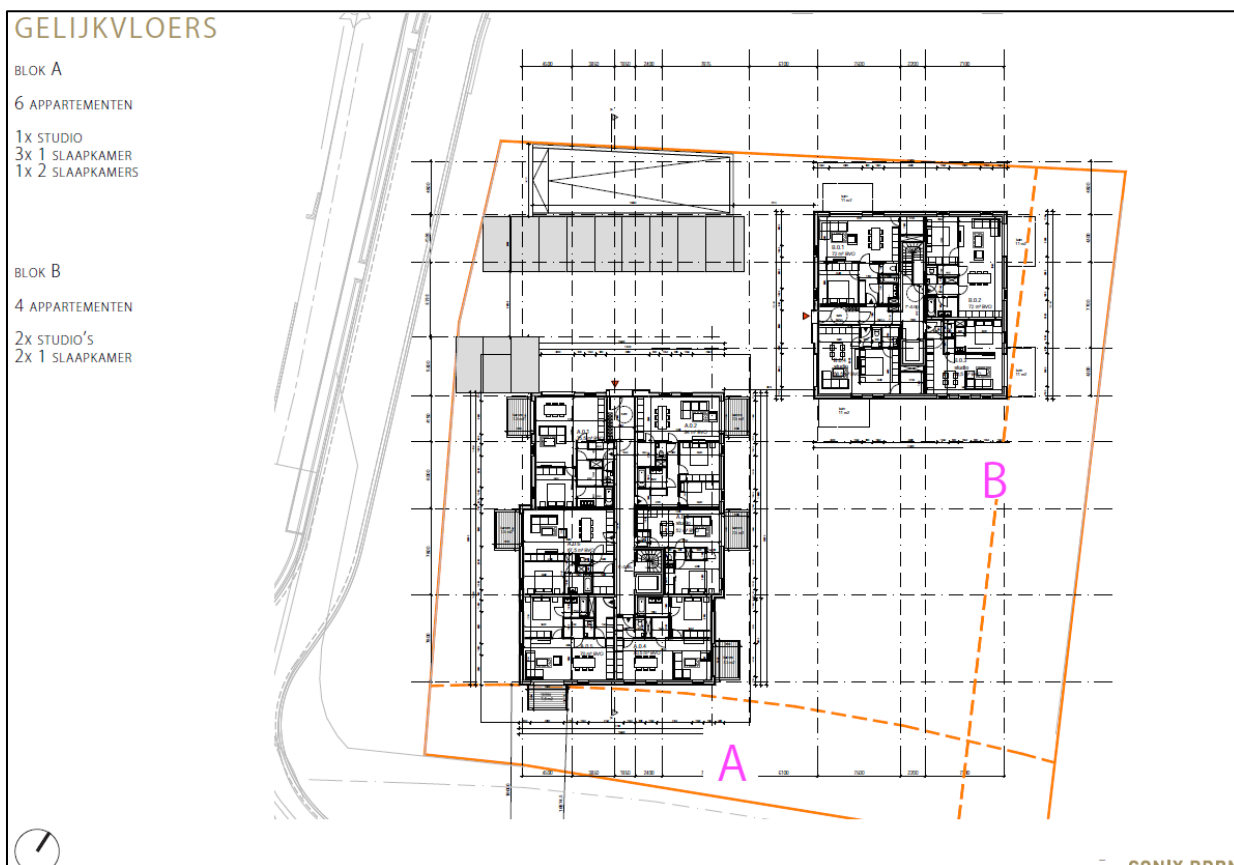
Voorlopig is niet geweten waar de groenaanleg en de nutsleidingen voorzien zijn. Ook is niet geweten hoe diep men zal afgraven voor de aanleg van deze voorzieningen.

Voor de aanleg van grasperken worden bodemingrepen gepland over een maximale diepte van ca. 20 cm onder het maaiveld. Voor het planten van bomen worden plantputten gegraven van ca. 0,80 m diep onder het maaiveld. Voor het planten van hagen zullen de bodemingrepen iets beperkter in diepte zijn.

Concrete info betreffende de aanleg van nutsleidingen is nog niet gekend. Er kan vanuit gegaan worden dat het gebouw met de nodige nutsleidingen voorzien zal worden. Voor waterleiding en gas wordt hiervoor o.a. een

Afb. 3: Ontwerpplan kelderverdieping/parkeergarage (Bron: CONIX RDBM Architects, digitaal plan, dd 18/01/2017, aanmaatschaal 1/100, 2017C324)

Afb. 4: Ontwerpplan gelijkvloers (Bron: CONIX RDBM Architects, digitaal plan, dd 18/01/2017, aanmaatschaal 1.100, code 2017C324)

uitgraving van ca. 80 cm diep verwacht. Glasvezelkabel ligt op geringere diepte (ca. 50 cm).

De bodemingrepen zullen machinaal gebeuren d.m.v. een graafmachine, voor de nutsleidingen binnen een sleuf die net iets breder is dan de desbetreffende leiding.

1.4 Werkwijze, verloop en actoren

Gezien het bureauonderzoek betrekking heeft op een terrein dat recentelijk deels archeologisch onderzocht werd en deels verstoord is, diende bijzondere aandacht besteed te worden aan de confrontatie van de toekomstige werken met de archeologische en historische situering om na te gaan of een doorslaggevend aspect kan leiden tot een archeologienota met beperkte samenstelling. Uit deze confrontatie bleek dat op een deel van het terrein met aantoonbare zekerheid geen archeologisch erfgoed aanwezig is en verder onderzoek van het overige deel van het terrein in het kader van de toekomstige werken met aantoonbare zekerheid niet zal leiden tot nuttige kenniswinst en dat dus effectief een archeologienota met beperkte samenstelling opgemaakt kon worden (CGP 12.5.3.3.).

De topografische kaart en kadasterkaart werd in het kader van dit vooronderzoek geraadpleegd en weergegeven. De meest recente kleurenorthofoto werden eveneens geraadpleegd. Ook werd een hoogteprofiel ingevoegd. Andere kaarten werden omwille van het gevolgde traject (Archeologienota met beperkte samenstelling) niet weergegeven. Ze bleken immers geen aanvullende informatie te bieden.

Ter aanvulling werd het historisch verleden van het studiegebied onderzocht. Specifiek archiefonderzoek werd niet uitgevoerd vermits het terrein in het verleden niet dicht bebouwd was. Volgende kaarten werden via de website *geopunt.be* geraadpleegd: de *Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden*, opgemaakt op initiatief van *Graaf de Ferraris* (1771-1778), de *Atlas der Buurtwegen* (1842) en de *Vandermaelenkaart* (1846-1854). Vanwege het gevolgde traject (archeologienota met beperkte samenstelling) worden ook deze kaarten niet weergegeven in het bureauonderzoek. Op geen van deze kaarten kon immers bebouwing worden opgemerkt. De bekomen informatie wordt wel als aanvullend argument gebruikt voor de bepaling van maatregelen.

Om een inzicht te bekomen in de reeds gekende archeologische waarden binnen het onderzoeksgebied en zijn directe omgeving werd in eerste instantie gebruik gemaakt van het verslag van de archeologische opgraving die op en ten noorden van het onderzoeksterrein heeft plaatsgevonden: Van de Staey I. (2014) *Archeologisch onderzoek aan de Heurkensberg te Tongeren. Onderzoek uitgevoerd in opdracht van Skyline NV (Aron Rapport 210)*. Ook werd de Centrale Archeologische Inventaris geraadpleegd.⁶ Deze online inventaris, opgesteld door het Agentschap Onroerend Erfgoed van de Vlaamse Overheid, biedt een overzicht van alle tot nu toe gekende archeologische vindplaatsen in Vlaanderen. Via het Geoportaal van Onroerend Erfgoed werd eveneens de inventaris van de beschermde archeologische sites, de inventaris van vastgestelde archeologische zones en de inventaris van gebieden waar geen archeologie te verwachten valt, geraadpleegd. Enkel de kaart met gebieden waar geen archeologie meer wordt verwacht, wordt in dit rapport weergegeven. De overige kaarten worden in dit bureauonderzoek niet weergegeven vermits ze niet relevant zijn in het gevolgde traject.

Een visuele terreininspectie werd op 23/03/2017 uitgevoerd. Verder kon via de orthofoto's en foto's die door de initiatiefnemer werden aangeleverd een beeld bekomen worden van de huidige inrichting en de gaafheid van het onderzoeksgebied.

De ligging van ondergrondse kabels en leidingen werd niet opgevraagd via *KLIP*. De initiatiefnemer bezorgde de tot nu gekende informatie over het plangebied.

Het bureauonderzoek werd uitgevoerd door *Inge Van de Staey* van het archeologisch projectbureau *Aron bvba*.

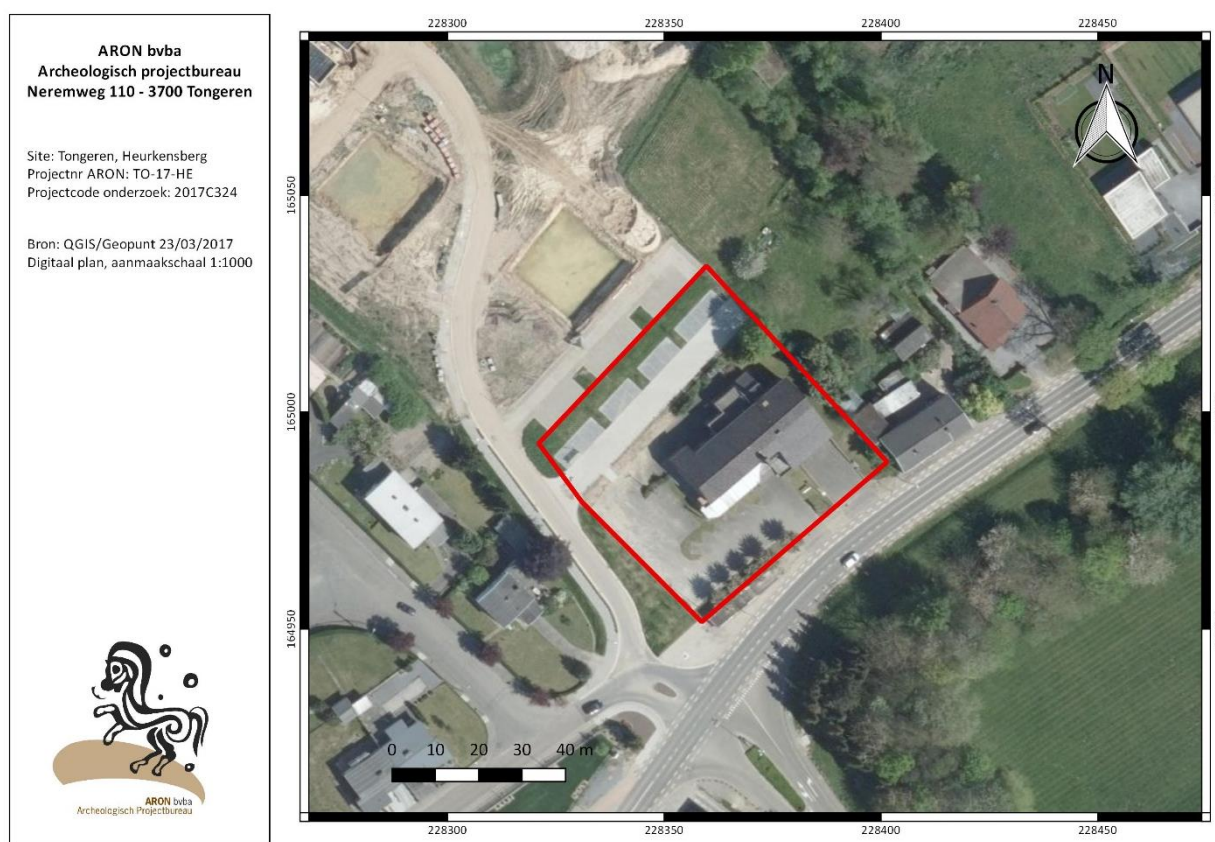
⁶ <https://geo.onroenderfgoed.be/> en <http://cai.onroenderfgoed.be/>

2. Assessment

2.1 (Historische) Situering van het onderzoeksgebied en gaafheid van het terrein

Het onderzoeksterrein situeert zich aan de kruising van de Ambiorixstraat en de Baversstraat te Tongeren, ca. 1,5 km ten noordoosten van het centrum van Tongeren. De recent aangelegde weg Heuveldal loopt net ten westen van het terrein naar de meer noordelijk gelegen gelijknamige verkaveling. Het terrein, dat een oppervlakte heeft van ca. 3330 m², is kadastraal gekend als Tongeren, 5de afdeling, sectie B, percelen 180G en 180L (deel).

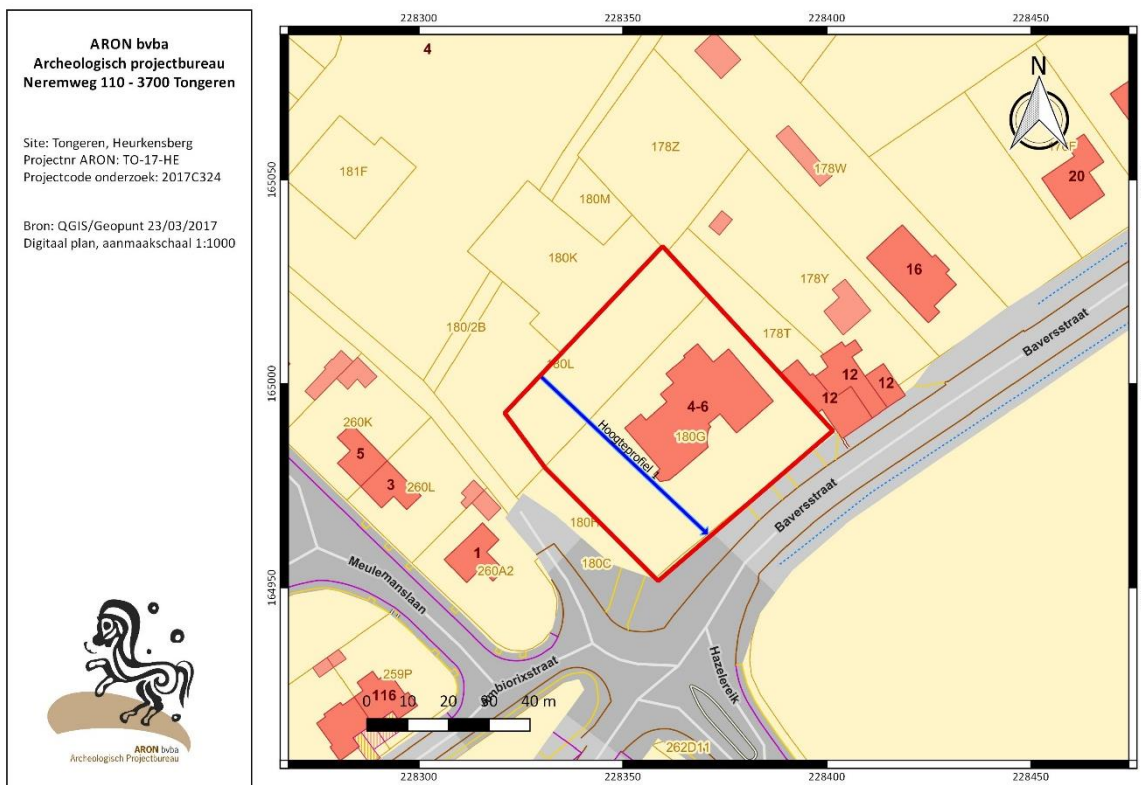
Perceel 180G wordt momenteel ingenomen door een leegstaande feestzaal die in de jaren '80 van vorige eeuw gebouwd werd en die quasi volledig omgeven is door een met klinkers verharde parking. Perceel 180L wordt door een parking ingenomen. Deze werd in 2016 aangelegd, aansluitend bij de recentelijk gerealiseerde verkaveling ten noorden van het onderzoeksterrein (*Afb. 5, BIJLAGE 3: Bestaande toestand*).

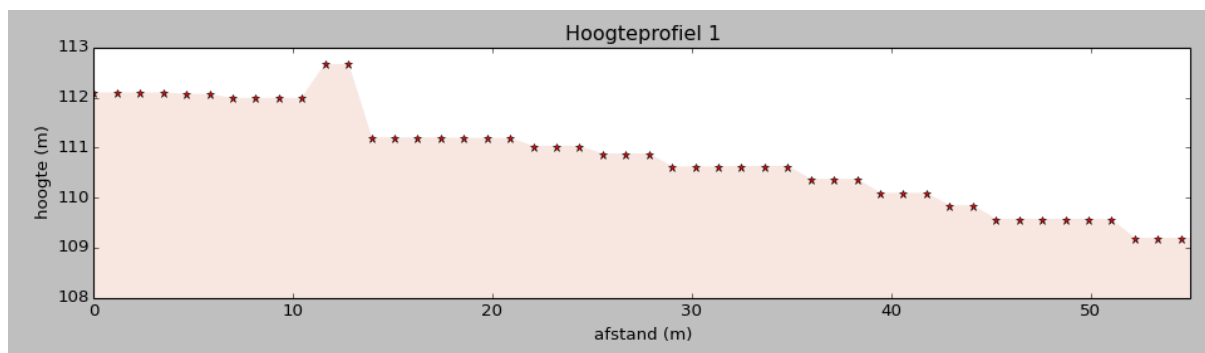
Afb. 5: Kleurenorthofoto met aanduiding van het onderzoeksterrein (rood).

Op basis van de orthofoto (*Afb. 5*) en onderstaande foto's (*Afb. 6-7*) wordt een beeld geschetst van de huidige situatie en de gekende verstoringen. Zo is de bestaande en leegstaande feestzaal (ca. 560 m²) volledig onderkelderd (*Afb. 6*), waardoor een verstoringdiepte van maximaal 3,5 m kan verwacht worden. Ter hoogte van de rondom rond liggende verharde parking (1845 m²) kan een verstoringdiepte van ca. 60 cm onder het maaiveld verwacht worden. De parking op perceel 180L neemt een oppervlakte in van 925 m². Deze zone werd reeds archeologisch onderzocht (zie *infra*).

Het landschap loopt ter hoogte van het onderzoeksterrein af van ca. 112 m TAW in het noorden naar 109 m TAW in het zuiden (*Afb. 8, Afb. 9*). Een talud (*Afb. 7*) bevindt zich op de grens van beide percelen en overbrugt een hoogteverschil van ca. 80 cm. Op basis hiervan kan aangenomen worden dat perceel 180G voor de aanleg van de feestzaal en bijhorende parking afgegraven werd.

Afb. 8.1: Situering hoogteprofiel op het onderzoeksterrein (rood).

Afb. 8.2: Hoogteprofiel van het onderzoeksterrein (QGIS/Geopunt, digitaal plan, dd. 23/03/2017, 2017C324).

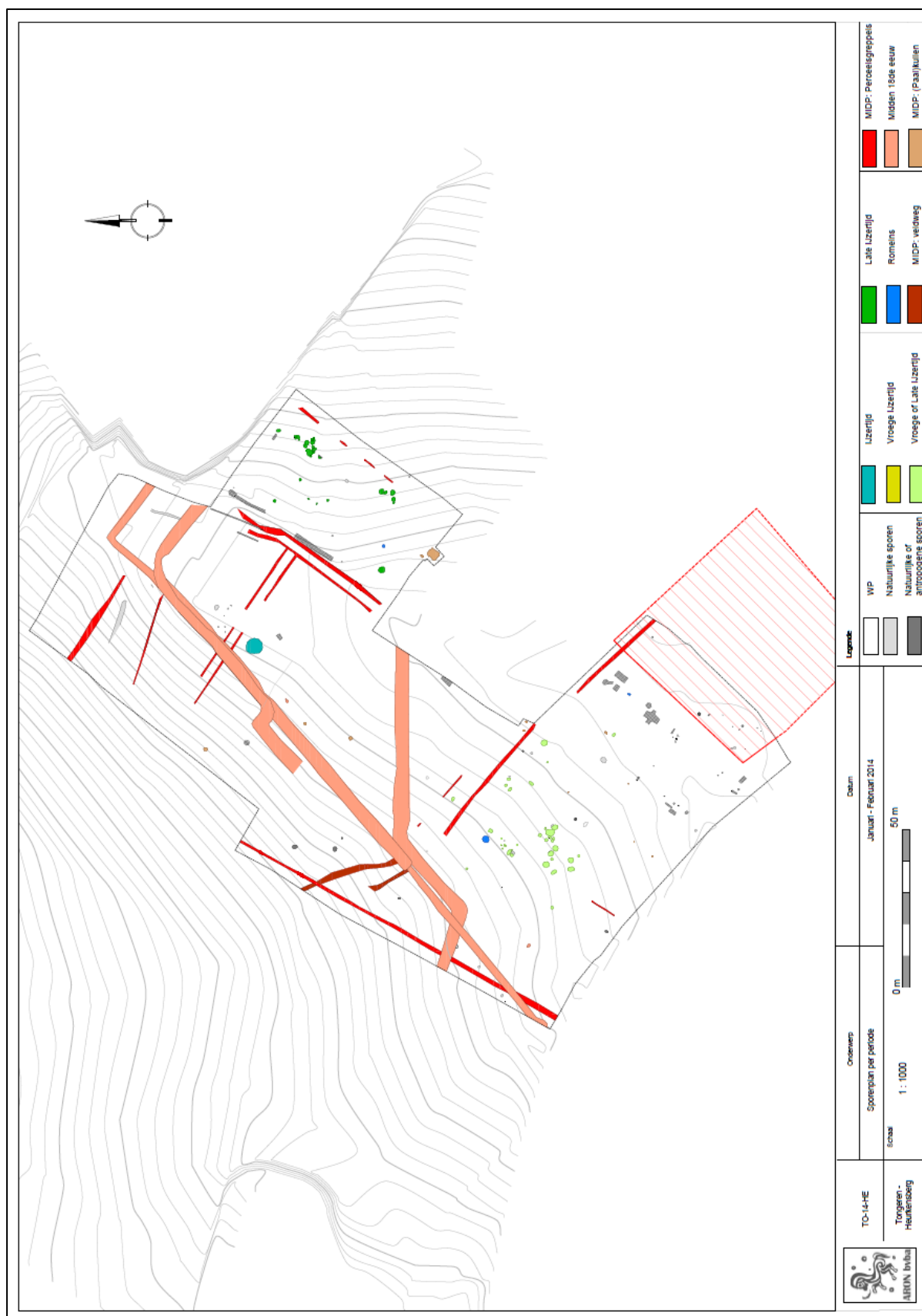
2.2 Archeologische situering en kenniswinst van het onderzoeksterrein

Ter hoogte van de verkaveling die zich net ten noorden van het onderzoeksterrein bevindt, werd door Aron bvba in het voorjaar van 2014 een archeologisch opgraving uitgevoerd (CAI 207476). Deze opgraving gebeurde na een archeologisch proefsleuvenonderzoek (CAI 150788), in 2010 uitgevoerd door Studiebureau Archeologie bvba. Beide onderzoeken omvatten ook perceel 180L, waardoor het noordelijke deel van het huidige onderzoeksterrein (ca. 925 m²) reeds werd onderzocht en in het Geoportaal als 'gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt' opgenomen is (Afb. 9).

Afb. 9: Aanduiding gebieden waar geen archeologie meer te verwachten valt (zwarte contour, gearceerd) met aanduiding op het onderzoeksterrein (rood).

Op het ca. 2,1 ha groot terrein werden slechts 149 sporen aangetroffen en 187 vondsten ingezameld. 41 van de sporen werden na verder onderzoek als natuurlijk, verstoring, of bovenliggende ploeglaag bestempeld. Het merendeel van de overige sporen kon tot de ijzertijd gerekend worden (Afb. 10). Het is opmerkelijk dat de site een groot aantal silo's heeft opgeleverd, dit terwijl huisplattegronden of bewoningssporen ontbraken. Hiervoor zijn verschillende verklaringen mogelijk. Een eerste verklaring bestaat

Afb. 10. Sporenplan van de opgraving op en ten noorden van het onderzoeksterrein (rode arcering). Het onderzoeksterrein is reeds gedeeltelijk onderzocht. In deze zone werden enkel natuurlijke sporen (lichtgrijs) en verstoringen (gearceerd, donkergrijs) aangetroffen (Bron: Van de Staey 2014).

erin dat de paalsporen van de huizen door erosie zijn verdwenen. Een tweede mogelijke verklaring is dat de gebouwen ondiep gefundeerd waren, en dat deze geen zichtbare archeologische sporen hebben achtergelaten. Een derde verklaring kan zijn dat de huizen buiten het onderzoeksgebied gelegen waren.⁷ Ter hoogte van het noordelijke deel van het huidige onderzoeksgebied werden tijdens de opgraving slechts enkele natuurlijke sporen (Afb. 10, lichtgrijs) sporen en verstoringen (Afb. 10, gearceerd, donkergrijs) aangetroffen. Aanwijzingen dat de archeologische site zich verder in oostelijke richting, ter hoogte van perceel 180G, uitstrekke ontbraken echter.

2.3 Impact van de bodemingrepen

De initiatiefnemer plant op een ca. 3330 m² groot terrein de bouw van twee appartementsblokken met aansluitende ondergrondse parking.

Voor de aanleg van de appartementsblokken, ondergrondse parking en inrit naar deze parking worden in een L-vormige zone met een oppervlakte van ca. 1330 m² aanzienlijke bodemingrepen voorzien. Het peil van de parking komt op 108.8 TAW te liggen. Gezien de sterke hoogteverschillen is daarom een afgraving van ca. 0,9 m tot 3,8 m onder het maaiveld voorzien. De juiste inplanting en aanleg van de rest van het terrein is nog niet gekend. Algemeen kan een gemiddelde afgraving tot ca. 60 cm worden aangenomen.

Ca. 925 m² van deze 3330 m² werd reeds archeologisch onderzocht en is in het Geoportaal als '*gebied waar geen archeologie meer te verwachten valt*' opgenomen. Ook de rest van het terrein is echter in de diepte verstoord. Ca. 560 m² tot op een diepte van ca. 3,5 m door de onderkelderde feestzaal en ca. 1845 m² tot op een diepte van ca. 60 cm door de omliggende parking. Daarnaast blijkt het perceel waarop de feestzaal gelegen is, voor de aanleg van deze zaal deels afgegraven te zijn.

Op basis hiervan kan besloten worden dat, ondanks dat de huidige bodemingrepen in de diepte gaan, de impact hiervan minimaal zal blijven. Door de aanwezige verstoringen zullen enkel diep uitgegraven archeologische sporen zoals beerputten, waterputten, ... deels bewaard gebleven zijn, en dit enkel in een zone die maximaal 1845 m² groot is.

⁷ Van de Staey 2014, 36-37.

2.4 Onderzoeksvragen

Volgende onderzoeksvraag werd tijdens het bureauonderzoek behandeld:

Welke doorslaggevend aspect uit de beschrijving van de landschappelijke ligging van het onderzochte gebied, de historische beschrijving, of de bespreking van het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader leidt tot de opmaak van een archeologienota met beperkte samenstelling en beschrijf dit aspect.

De combinatie van het feit dat het noordelijke deel (925 m²) van het 3330 m² grote onderzoeksterrein reeds archeologisch werd onderzocht en op het Geoportaal als *'gebied waar geen archeologie meer te verwachten valt'* wordt aangeduid en het feit dat een deel van het zuidelijke terreindeel terrein bebouwd en onderkelderd is (560 m²), maakt dat met aantoonbare zekerheid geen archeologisch erfgoed meer aanwezig is op ca. 1485 m² van het onderzoeksgebied

In het overige deel van het onderzoeksterrein (1845 m²) is de aanwezigheid van archeologisch erfgoed niet uit te sluiten. Toch werd op basis van de korte historische situering duidelijk dat dit deel afgegraven werd en als verharde parking werd ingericht. Dit maakt dat hier enkel diep uitgegraven archeologische sporen zoals bijvoorbeeld beerputten, waterputten, ... nog deels bewaard kunnen zijn.

Daarbij komende werden bij het archeologisch onderzoek ten noorden van het terrein in hoofdzaak ijzertijdsilo's aangetroffen, ontbraken bewoningssporen en waren geen aanwijzingen aanwezig dat de archeologische site zich naar het huidige onderzoeksterrein uitstreckte. Dit gecombineerd met het feit dat historische kaarten geen bebouwing op het terrein weergeven, maakt dat het potentieel op kennisvermeerdering zeer gering is. De kosten van een archeologisch onderzoek zouden dan ook niet opwegen tegen de geringe kenniswinst die dit zou opleveren.

2.4 Datering en interpretatie

Het onderzoeksterrein was tot in de jaren '80 van de 20ste eeuw steeds onbebouwd en bevat daarom vnl. recente verstoringen, waaronder een feestzaal met bijhorende parking in het zuidelijke deel van het onderzoeksterrein (perceel 180G). De feestzaal is volledig onderkelderd, voor de oprichting van de parking werd het terrein bovendien grotendeels afgegraven. Het noordelijke deel (thv perceel 180L) maakte deel uit van een vroegere opgraving die in deze zone geen noemenswaardige sporen opleverde. Deze zone wordt als gebied aangeduid waar geen archeologie meer te verwachten valt.

3. Samenvatting

De initiatiefnemer plant aan de Heurkensberg te Tongeren (Limburg) de bouw van twee appartementsgebouwen met ondergrondse parking. Het onderzoeksterrein situeert zich aan de kruising van de Ambiorixstraat en de Baversstraat te Tongeren, ca. 1,5 km ten noordoosten van het centrum van Tongeren. Het terrein, dat een oppervlakte heeft van ca. 3330 m², is kadastraal gekend als Tongeren, 5de afdeling, sectie B, percelen 180G en 180L (deel).

De combinatie van het feit dat het noordelijke deel (925 m²) van het 3330 m² grote onderzoeksterrein reeds archeologisch werd onderzocht en op het Geoportaal als *'gebied waar geen archeologie meer te verwachten valt'* wordt aangeduid en het feit dat een groot deel van het terrein bebouwd en onderkelderd is (560 m²), maakt dat met aantoonbare zekerheid geen archeologisch erfgoed aanwezig is op ca. 1485 m² van het onderzochte terrein.

In het overige deel van het onderzoeksterrein (1845 m²) is de aanwezigheid van archeologisch erfgoed niet uit te sluiten. Toch werd op basis van de korte historische situering duidelijk dat ook dit deel afgegraven werd en als verharde parking werd ingericht. Dit maakt dat hier enkel diep uitgegraven archeologische sporen (oa. beerputten, waterputten, ...) nog deels bewaard kunnen zijn.

Daarbij komende werden bij het archeologisch onderzoek ten noorden van het terrein in hoofdzaak ijzertijdsilo's aangetroffen, ontbraken bewoningssporen en waren geen aanwijzingen aanwezig dat de archeologische site zich naar het huidige onderzoeksterrein uitstreckte. Dit gecombineerd met het feit dat historische kaarten geen bebouwing op het terrein weergeven, maakt dat het potentieel op kennisvermeerdering erg gering is. De kosten van een archeologisch onderzoek niet zouden opwegen tegen de geringe kenniswinst die dit zou opleveren.

Bijgevolg werd dan ook een archeologienota met beperkte samenstelling opgemaakt en wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd.

